

MARS 1959 HÄFTE 3

Social- medicinsk tidskrift

TRETTIOSJÄTTE ÅRGÅNGEN

Forskning och läkarutbildning inom mentalmedicinen

Utbyggnadsprogrammet för psykiatriens räkning omfattande närmast de nya statliga storsjukhusen samt en rad kliniker för landstingens mentalmedicinska vård skulle icke utgöra ett tillfredsställande svar på de svåra anmärkningarna om eftersläpningen inom vårdområdet om inte samtidigt personalbehovet och de behövliga forskningsresurserna tillgodosågs. Allvarliga farhågor har uttalats rörande detta. Överhuvudtaget har den snabba medicinska utvecklingen och goda ekonomiska förutsättningar skapat önskemål och möjligheter för en utbyggnad av specialiteter inom medicinen innan ännu personal funnits utbildad. Svårigheterna har blivit särskilt påtagliga där en principiellt välmotiverad utbyggnad på en gång slagit ut över hela sjukvårdsfältet såsom fallet varit t. ex. inom narkos- och bedövningsområdet vid lasaretten. Liknande problem, ytterligare komplicerade av de unga läkarnas ovillighet att ägna sig åt verksamheten, kännetecknar den psykiatriska vården. Denna vårdform har skapat sig ett skamfilat rykte, gjort sig känd genom dåliga lokaler, mager kost, klen lön till befattningshavarna och snåla, trögt utverkade anslag överhuvudtaget. Allt detta är vi nu beredda råda bot för men vår tveksamhet sitter djupt rotad. Vi har länge haft klart för oss att misstron såväl från allmänhetens som läkarnas sida först kunde övervinnas genom ett övertygande och positivt upprustningsprogram som innefattade radi-

kalt förbättrade forsknings- och utbildningsmöjligheter inom detta betydelsefulla medicinska fack. Sakkunniga och i fråga om allmänhetens reaktioner bevandrade läkare har krävt allt detta samt att vägen skulle breddas och göras inbjudande också genom psykologiska medel. De gamla medfarna beteckningarna sinnessjukhus och psykiatri borde t. ex. utbytas mot mentalsjukhus och mentalmedicin.

Med proposition nr 79/1959 "angående anordningar för forskning och utbildning i psykiatri vid vissa sinnessjukhus" blir en rad farhågor bragta ur världen, dock inte den psykologiska belastning som vidlåder propositionens rubrik.

Propositionen föreslår att en klinisk avdelning för forskning och specialistutbildning i psykiatri inrättas vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala, och en vid S:t Lars sjukhus i Lund. Vardera avdelningen skall förestås av en professor. Det är tillfredsställande konstatera att tillräckliga lokaler, laboratorier och behövlig personal kommer att tilldelas de nya institutionerna. Utom professorn förutses 2 biträdande läkare, 9 läkare, 1 psykolog och 16 övriga tjänstemän vid varje avdelning. Sammanlagt inrättas 60 tjänster vid de båda avdelningarna, varav 26 för läkare. Såvitt man kan förstå avses endast professors- och biträdande överläkarbefattningarna vara sluttjänster. Även om det visar sig att ytterligare några sluttjänster kräves, är det viktigt att så många läkartjäns-

ter som möjligt står till förfogande för utbildning av blivande specialister inom det mentalmedicinska området. Framför allt synes till de nya avdelningarna böra knytas forskare och doktorander som är i påtagligt behov av de resurser som står till förfogande vid avdelningarnas egna kliniska laboratorier och andra universitetsinstitutioner i avdelningarnas närhet.

Med propositionen avslutas på ett positivt sätt planen för mentalmedicinsk forskning och specialistutbildning. Utformningen tog sin början med statens sinnessjukvårdsberednings promemoria i januari 1950 samt fortsatte med 1948 års läkarutbildningskommitté och 1955 års läkarutbildningsutredning. Även statens medicinska forskningsråd och Sveriges läkarförbund har deltagit i de förberedande utredningarna.

Utbyggnaden av organisationen vid de båda sjukhusen beräknas ske successivt under budgetåren 1959/60—1962/63. För stundande budgetår förutses endast provisoriska byggnads-

arbeten. Förutom kostnaderna för dessa beräknas engångskostnaderna uppgå till sammanlagt 4.245.000 kronor. De årliga kostnaderna vid genomförd organisation av de båda avdelningarna beräknas till sammanlagt omkring 1,2 milj. kronor.

Den psykiatriska forskningen och specialistutbildningen får med förslagen i propositionen en välbehövlig förstärkning. Om förslagen genomföres torde man kunna räkna med att utbildningsbehovet blir tillgodosett. Det kvarstår endast några anmärkningar, nämligen att propositionens förslag ej genomförts successivt och redan för några år sedan. Som det nu är får man räkna med att det blir svårt att på en gång förse de båda avdelningarna med läkare. Dessutom är det fara värt att de psykiatriska klinikererna vid landstingslasaretten kommer att utbyggas över hela fältet innan forsknings- och utbildningsinstitutionerna blir färdiga att förse dem med de utbildade specialister som klinikererna behöver.

Det finns olika slags försäkringar för läkare,

är Ni rustad om något oförutsett skulle inträffa, teckna försäkringen i tid.
Riskera inte att stå utan försäkringsskydd om ...

VILLAGATAN 5
STOCKHOLM O

TEL. 23 00 50